

Що таке Порядок денний "Жінки, мир, безпека"?

Рада Безпеки ООН ухвалила низку додаткових резолюцій з метою подальшої активізації зусиль, спрямованих на врахування думок та інтересів жінок у процесах пом'якшення, ведення, врегулювання та розв'язання збройних конфліктів, які сукупно утворюють Порядок денний «Жінки, мир, безпека». Порядок денний «Жінки, мир, безпека» - це сфера діяльності щодо прав жінок в умовах конфлікту і миробудування. Питання Порядку денного «Жінки, мир, безпека» віднесені до постійного порядку денного Ради Безпеки ООН, а Генеральний секретар ООН має щорічно звітувати про реалізацію Резолюції 1325 та пов'язаних з нею резолюцій.

Крім резолюції 1325, до складу Порядку денного «Жінки, мир, безпека» входять Резолюції 1820 (2008 р.), 1888 (2008 р.), 1889 (2009 р.), 1960 (2010 р.), 2106 (2013 р.), 2122 (2013 р.), 2242 (2015 р.), 2467 (2019 р.), 2493 (2019 р.), а також 2250 «Молодь, мир та безпека».

Порядок денний «Жінки, мир, безпека» є трансформаційним у тому сенсі, що він спрямований на усунення основних причин збройних конфліктів (включаючи гендерну нерівність), що є необхідною умовою досягнення довгострокової стабільності.

Інформаційні матеріали виготовлені в рамках проєкту

«Жінки, мир, безпека: місцеві потреби – місцеві рішення», що виконує

Український Жіночий Фонд

за підтримки Уряду Королівства Нідерландів

ЩО ТАКЕ Порядок денний "Жінки, мир, безпека"?

Що таке Резолюція Ради Безпеки ООН 1325?

31 жовтня 2000 року Рада Безпеки ООН прийняла Резолюцію за номером 1325 «Жінки. Мир. Безпека». У Резолюції 1325 (2000) підтверджується важливість участі жінок і включення гендерних питань до мирних переговорів, планування гуманітарної діяльності, миротворчих операцій та постконфліктного миробудування і управління.

Резолюція 1325 фокусує увагу на двох основних моментах:

- 1) надмірний вплив насильницьких конфліктів та війни на жінок і дівчат;
- 2) важлива роль, яку відіграють жінки у запобіганні конфліктам та їх врегулюванні, а також у діяльності з миротворення, миробудування, надання допомоги та відновлення.

Всебічна участь та залучення жінок є важливими для кожного аспекту досягнення і підтримання миру і стабільності у громаді. Резолюція 1325 закликає всіх суб'єктів розширити участь жінок у суспільно-політичному житті. Сторони конфлікту повинні вживати спеціальних заходів для захисту жінок і дівчат від усіх форм сексуального та гендерного насильства, зокрема зґвалтування, випадки якого є особливо поширеними під час насильницьких конфліктів.

Резолюція 1325 стала першим офіційним кроком такого рівня на визнання непропорційно негативного впливу війни на жінок, а також важливості жіночої участі та лідерства у запобіганні конфліктам і побудові миру. Активна участь жінок розглядається як необхідна умова для досягнення міжнародного миру і безпеки в широкому розумінні цієї концепції. Резолюція також передбачає проведення консультацій з жіночими організаціями і групами та їх включення у процес постконфліктного відновлення та примирення.

ЩО ТАКЕ Порядок денний? "Жінки, мир, безпека"?

Чотири основні сфери реалізації Резолюції 1325:

1. Участь.

Заклик до збільшення участі жінок на всіх рівнях процесів прийняття рішень, у тому числі у національних, регіональних та міжнародних інститутах; у механізмах запобігання конфліктам, управління конфліктами і врегулювання конфліктів; у мирних переговорах; у мирних операціях у ролі військовослужбовців, поліцейських та цивільних працівників; а також в якості Спеціальних представників Генерального секретаря ООН. Наприклад: сприяти збільшенню кількості жінок у поліції, збройних силах, інших відомствах сери оборони та безпеки, у тому числі на керівних посадах; сприяти збільшенню кількості жінок на рівні прийняття політичних рішень (парламент, уряд, місцеві органи влади, дипломатичні місії та ін.).

2. Захист.

Безпосередній заклик до захисту жінок та дівчат від сексуального та гендерного насильства, зокрема у надзвичайних та гуманітарних ситуаціях, наприклад у таборах біженців. Наприклад: захист жінок і дівчат від порушень прав людини, у тому числі від гендерного, домашнього та сексуального насильства і дискримінації; спеціальні заходи з підвищення безпеки жінок та дівчат у ситуаціях внутрішнього переміщення, перетину пропускних пунктів, кордону, доступу до основних послуг з урахуванням підвищеної небезпеки гендерного і сексуального насильства, сексуальної експлуатації або торгівлі людьми.

ЩО ТАКЕ Порядок денний
"Жінки, мир, безпека"?

3. Запобігання.

Заклик до вдосконалення стратегій діяльності із запобігання насильству щодо жінок, у тому числі шляхом притягнення до відповідальності осіб, відповідальних за порушення міжнародно-правових норм; посилення прав жінок у національному законодавстві; підтримка жіночих ініціатив на місцевому рівні щодо побудови миру та процесів врегулювання конфліктів. Наприклад: реформа відомств сфери безпеки та оборони, що передбачає систему протидії домаганням, гендерному та сексуальному насильству, ефективний захист постраждалих осіб та інформаторів; заходи спрямовані на зміну стандартів поведінки чоловіків, які, як вважають, призводять до гендерного та сексуального насильства щодо жінок; заходи, що залучають жінок до зміцнення довіри в громадах, між різними групами населення; заходи, що залучають жінок до посередництва та контролю над озброєнням.

4. Допомога та відновлення.

Заклик до вдосконалення заходів надання допомоги і відновлення, спрямованих на врегулювання міжнародних криз, з урахуванням гендерних аспектів, у тому числі шляхом забезпечення цивільного та гуманітарного характеру таборів біженців і врахування потреб жінок і дівчат під час проєктування таборів і поселень біженців. Відновлення справедливості – у тому числі кримінальне переслідування осіб, винних у злочинах гендерного та сексуального насильства. Наприклад: врахування потреб демобілізованих військовослужбовців жінок та чоловіків, та їхніх родин, в плануванні та наданні послуг реабілітації та реінтеграції; врахування потреб жінок з числа внутрішньопереміщених осіб, які переважно, опікуються дітьми, літніми родичами та родичами з інвалідністю, при плануванні і реалізації програм сприяння зайнятості, розвитку бізнесу, інтеграції в громаду тощо.

Ключові зобов'язання у Резолюції 1325:

- гендерний баланс на всіх рівнях прийняття рішень;
- гендерна перспектива у миротворенні;
- гендерні питання у звітах Генерального секретаря та у місіях Ради Безпеки;
- гендерна питання у постконфліктному процесі;
- захист та повага до прав людини жінок і дівчат.

Основні положення Резолюції 1325:

Параграфи 1 - 4: збільшити участь жінок на всіх рівнях прийняття рішень та установах в усіх аспектах мирних процесів, включаючи запобігання конфліктам, миротворчі та інші польові операції.

Параграфи 6 - 7: забезпечити гендерно чутливе навчання, матеріали та настанови, включаючи ті, що стосуються ВІЛ/СНІДу, та фінансування підготовки всього персоналу, залученого до миротворчих місій.

Параграфи 8 - 12: інтегрувати гендерну перспективу до переговорів та мирних домовленостей, включаючи захист прав людини жінок і дівчат – особливо стосовно конституції, виборчої системи, поліції та судової системи, захист від сексуального та гендерного насильства.

Параграф 13: враховувати різницю між потребами жінок і чоловіків у процесі роззброєння, демобілізації, реінтеграції та брати до уваги потреби залежних від них осіб.

Параграф 14: визнавати особливі потреби жінок і дівчат при впровадженні супутніх заходів стосовно рішень Ради Безпеки, таких як припинення економічних відносин чи розрив дипломатичних стосунків (стаття 41).

Параграф 15: Рада Безпеки враховує гендерні питання та права жінок шляхом консультацій з місцевими жіночими групами в своїх польових місіях.

Параграфи 16 - 17: Генсекретар звітує перед Радою Безпеки щодо питань впровадження гендерного підходу на всіх рівнях у миротворчих місіях.

ЩО ТАКЕ Порядок денний?
"Жінки, мир, безпека"?

